

Kammarrätten i Jönköping
Box 2203
550 02 Jönköping

KOMPLETTERING AV ÖVERKLAGANDE

Mål nr 62-14

Energimarknadsinspektionen . / . Fortum Distribution AB ("Nätföretaget")

Som ombud för Energimarknadsinspektionen ("Ei") får vi inkomma med följande komplettering till Ei:s överklagade daterat 2013-12-20.

1 INLEDNING

1.1 Det aktuella målet skiljer sig från de övriga som ska prövas av kammarrätten såtillvida att Ei i sitt beslut om intäktsramar för nätföretaget den 28 oktober 2011 fann att vid en jämförelse mellan utfallet av schablonmetoden och nätföretagets historiska intäkter var den avgiftshöjning som skulle komma ifråga förenlig med lagstiftningens krav i ellagen 5 kap 6 §. I detta fall ansågs således kostnadstäckningen och avkastningen vara såväl skälig som rimlig även utan tillämpning av övergångsmetoden. Målet visar tydligt på hur Ei har tillämpat regleringen i de enskilda besluten. I de allmänna delarna hänvisas i tillämpliga delar till redogörelsen i kompletterande överklagande till mål nr 60-14 m.fl (kategori 5).

2 KALKYLRÄNTA (WACC)

2.1 Ei vidhåller yrkandet att kammarrätten ska undanröja förvaltningsrättens dom och fastställa Ei:s beslut om intäktsram. I Ei:s beslut har en real kalkylränta före skatt om 5,2 procent använts. Förvaltningsrätten har i sin dom angivit att en real kalkylränta om 6,5 procent ska användas. Detta anser Ei vara felaktigt.

2.2 Ei anser att förvaltningsrätten har kommit till felaktiga slutsatser både beträffande bedömningen av enskilda parametrar och kalkylräntans generella nivå. Dessa felaktigheter består bland annat i en alltför hög skattning av de ekonomiska riskerna

vid drift av elnät i Sverige samt att kalkylräntan före skatt inte på ett korrekt sätt har konverterats till kalkylränta efter skatt.

2.3 För att kunna utveckla grunderna till ändringsyrkandet mer i detalj krävs inhämtande av ytterligare sakkunnigutlåtanden. Det har mot bakgrund av den korta tid som förflutit sedan förvaltningsrätten meddelade sina domar i de aktuella målen jämte tvistefrågornas komplexitet inte varit möjligt att färdigställa dessa utlåtanden inför detta yttrande. Ei har som framgår av avsnitt 4 begärt förlängt anstånd avseende detta. Ei avser således att återkomma med nedan angivna sakkunnigutlåtanden:

- (i) Stefan Yard, professor vid Lunds Universitet. Yards utlåtande kommer främst att beröra kalkylräntans nivå, särskilt med avseende på bedömd risknivå i nätföretagens verksamhet och betydelsen av den skattecredit som uppnås genom överavskrivningar. Yards utlåtande kommer även att beröra bl.a. metoder för beräkning av kapitalkostnader.
- (ii) Adri de Ridder, lektor vid Uppsala Universitet. Adri de Ridders utlåtande kommer att beröra rimligheten i de kalkylräntor som Ei respektive nätföretagen förespråkat. Bland de frågor som avses behandlas finns tillämpningen av riskpremie och betavärden för svenska elnätsföretag samt tidsperspektivet vid fastställande av kalkylränta.
- (iii) Revisionsbyrån Grant Thornton. Grant Thornton har ombetts att komplettera sitt tidigare utlåtande (ingivet i målen i förvaltningsrätten) mot bakgrund av de utlåtanden och den argumentation som senare förekommit i målet. Utlåtandet kommer endast att avse fastställande av kalkylränta.
- (iv) Revisionsbyrån Ernst & Young. Även Ernst & Young har ombetts att på motsvarande sätt som Grant Thornton komplettera sitt tidigare utlåtande.

3 PRÖVNINGSTILLSTÅND

3.1 Den aktuella prövningen är den första sedan införandet av den aktuella förhandsregleringen av nättariffer. Prövningen och omfattningen av denna har tydligt utvisat att det – i enlighet med regeringens bedömning i prop. 2008/09:141 s 58 f. – finns ett "inte obetydligt utrymme för en rättsutveckling genom praxis". Prövningen avser samtidigt sammanlagda värden för elkunder och nätföretagen uppgående till tiotals miljarder kronor.

3.2 Förvaltningsrättens dom och vad som anges i denna skrift visar de komplexa frågor som kommit till prövning genom förhandsregleringen och överklagandet av Ei:s beslut. Detta gäller i synnerhet frågor kring kalkylräntans storlek. Det är tydligt att

den rättsutveckling genom praxis som förutsatts av regeringen behöver ske genom överrättsprövning.

- 3.3 Målen är av den karaktären att samtliga fyra grunder för prövningstillstånd i kammarrätten föreligger.
- det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
 - det inte utan att prövningstillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
 - det är av vikt för rättstillämpningen att överklagandet prövas, och
 - det även annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

3.4 Beträffande två av grunderna ska följande särskilt noteras.

3.5 **Ändringsdispens**

- 3.5.1 På sätt som beskrivits ovan finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till. Förvaltningsrätten har beslutat om en alltför hög kalkylränta.
- 3.5.2 Det finns således anledning att ifrågasätta riktigheten av förvaltningsrättens domslut i denna komplexa fråga. Domslutets riktighet kan endast bedömas efter en fullständig prövning av målet i kammarrätten.

3.6 **Prejudikatsdispens**

- 3.6.1 Det är av vikt för rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt. Detta är första gången den aktuella lagstiftningen om förhandsreglering av intäktsramarna prövas rättsligt.
- 3.6.2 Aldrig tidigare har det i domstol fastställts någon kalkylränta för svensk elnätsverksamhet. Med tanke på den kraftiga skillnaden mellan Ei:s och förvaltningsrättens bedömning måste denna fråga prövas av högre rätt.
- 3.6.3 Ovannämnda fråga är inte endast av betydelse för det nu aktuella målet utan kommer att ha stor betydelse även för framtida tillsynsperioder samt arbetet med att utveckla och förbättra metoderna för regleringen av den svenska elnätsbranschen.

4 BEGÄRAN OM ANSTÅND

- 4.1 Mot bakgrund av den, i sammanhanget, korta tid som förflutit sedan förvaltningsrätten meddelade sina domar i de aktuella målen jämte tvistefrågornas komplexitet hemställer Ei om ytterligare tid för ingivande av kompletterande sakkunnigutlåtanden gällande frågorna kring kalkylräntan. Dessa utlåtanden är ännu inte färdigställda men kan inges senast den 31 mars 2014.

5 SYNPUNKTER PÅ MÅLETS HANDLÄGGNING

- 5.1 Ei anser att kammarrätten kan pröva målet på handlingarna. Muntlig förhandling begärs inte.

Göteborg den 28 februari 2014

Jörgen Larsson

Tobias Bengtsson

Ida Odelius